

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 41P/35/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203726
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mésarošová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1223203726.2

Uznesenie

Mestský súd Bratislava II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. D., narodený XX.XX.XXXX, bytom N. C. 5, XXX XX D., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - K.. F. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale pobytom R. XXXX/XX, XXX XX N. a otec - K.. K. D., narodený XX.XX.XXXX, trvale pobytom N. C. 5, XXX XX D., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého C. D., narodeného XX.XX.XXXX (ďalej len „maloletý“) sa návrhom osobne podaným na Mestskom súde Bratislava II 22.09.2023, domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nahradil súhlas matky s vycestovaním maloletého do P. republiky s otcom.

2. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia skutkovo odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ide o rozsudok Okresného súdu Bratislava III, pozn. súdu) sp. zn. 40P/76/2021 z 10.02.2022 bolo manželstvo s matkou maloletého rozvedené, bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky. Dôvodom zverejnenia bolo aj to, že otec, ako kariérny diplomat Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky mal byť vyslaný na diplomatickú misiu ako mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Slovenskej republiky v P. republike. Po poverení prezidentkou Slovenskej republiky z 22.02.2022 dňa 14.04.2022 nastúpil na výkon diplomatickej misie na P. ako veľvyslanec Slovenskej republiky. 11.09.2023 otca kontaktovala polícia Slovenskej republiky s informáciou, že bolo vykonané oznámenie z domu na R. XX v N., kde žije matka s maloletým C., podľa ktorého sa z bytu ozývali zvláštne zvuky, krik, vyhrážanie zabitím, dopichaním nožom, následne bol vykonaný služobný policajný zákrok v byte matky (v byte bol zistený neporiadok, maloletý mal poranenia na nohách, silno sa zajakával). Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany kontaktoval otca 13.09.2023, oboznámil ho s emailovou komunikáciou s matkou, podľa ktorej matka neumožňuje vykonať šetrenie pomerov v jej byte, vrátane šetrenia u maloletého. 18.09.2023 otec pricestoval na Slovensko. Matka s ním dodnes nekomunikuje. Otec má vedomosť, že 13.09.2023 začalo Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Trnava trestné stíhanie za zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Na základe návrhu UPSVaR Piešťany vydal tunajší súd uznesenie sp. zn. 41P/33/2023 z 21.09.2023, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, podľa ktorého má matka odovzdať maloletého dočasne do osobnej starostlivosti otca. 21.09.2023 o 13.00 hod. otec prevzal maloletého zo Základnej školy, Hlboká cesta 4, Bratislava, ktorú maloletý navštevuje, riaditeľovi odovzdal fotokópiu neodkladného opatrenia. Prebrali možnosť povolenia plnenia povinnej školskej dochádzky mimo územia Slovenskej republiky v P. republike, pričom v nasledujúci deň otec žiadosť riaditeľovi podal. Otec má za to, že súhlas matky s touto žiadosťou nebol nutný s poukazom na § 144 ods. 2 písm. c/ zákona č. 244/2008 Z. z. školský zákon. Otec

je telefonicky dohodnutý so súkromnou školou na P., že maloletého do nej prijmu na plnenie školskej dochádzky. Potvrdenie o tejto skutočnosti otec dodatočne riaditeľovi školy doloží. Otec 21.09.2023 matku požiadal emailom o jej súhlas s vycestovaním maloletého mimo územia Slovenskej republiky do P. republiky, pričom matka súhlas udeliť odmietla. Skutočnosť, že bol vyslaný na diplomatickú misiu do P. republiky ako veľvyslanec Slovenskej republiky otcovi znemožňuje zotrvať na Slovensku dlhšie ako do 24.09.2023. Pokiaľ by bez ďalšieho otec zostal na Slovensku, znamenalo by to niekoľko negatívnych aspektov. Išlo by o bezprecedentné porušenie služobnej disciplíny vo vzťahu k Ministerstvu zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, kde by bol disciplinárne riešený. Prišiel by o zamestnanie na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky s mimoriadne sťažnou možnosťou zamestnať sa inde. Slovenská republika by nemala možnosť okamžite nájsť náhradu za otca pre danú diplomatickú misiu. Uvedené by mohlo mať negatívny dopad aj na samotné dvojstranné styky Slovenskej republiky s P. republikou, keďže veľvyslanec Slovenskej republiky na P. plní špecifické úlohy. Otec nemá inú možnosť ako vziať C. so sebou na P. Uviedol, že musí byť sanovaný maloletého zdravotný psychický stav (osobitne jeho výrazné zajakávanie sa), ktoré nie je po matkinej starostlivosti uspokojivé. Podľa vyjadrenia otca maloletý potrebuje zázemie, venovanie sa mu, socializáciu a tiež zmenu prostredia, keďže s matkou žil v nedobrom prostredí. Otec si je vedomý, že zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti môže byť dočasné (ako to uvádza neodkladné opatrenie) a pobyt maloletého na P. taktiež berie ako dočasný. Pobyt otca na P. je plánovaný do roku 2026. Nakoľko má otec do návratu na P. niekoľko dní, je podľa neho daná naliehavá potreba neodkladnej úpravy pomerov maloletého. Návrhom sa domáha, aby súd nahradil súhlas matky s vycestovaním maloletého s otcom do P. republiky, avšak nejde o vystahovanie, ale o vycestovanie, pričom čas vycestovania je obmedzený rokom 2026.

3. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia otec priložil rodný list maloletého, rozsudok Okresného súdu Bratislava III č. k. 40P/76/2021-109 z 10.02.2022, printscreen webovej stránky prezidentky SR s informáciou o poverení funkciou veľvyslancu, emailovú komunikáciu medzi rodičmi maloletého, žiadosť otca o povolenie plnenia povinnej školskej dochádzky mimo územia SR z 22.09.2023, potvrdenie o návšteve školy. Podaním, doručeným súdu 26.09.2023 (emailom) otec predložil potvrdenie o určení termínu dočasného vyslania na výkon funkcie mimoriadneho a splnomocneného veľvyslancu Slovenskej republiky.

4. Súd rozhodujúc o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal zo stavu zisteného z obsahu spisu, a to najmä z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj otcom predložených listinných dôkazov, prihliadol na všetko, čo v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia vyšlo najavo, pričom zistil nasledovný skutočný a právny stav veci:

5. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, č. k. 40P/76/2021-109 z 10.02.2022, právoplatným 12.03.2022, súd manželstvo rodičov maloletého rozviedol a na čas po rozvode manželstva schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej sa maloletý zveril do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia budú maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 470,- eur mesačne, členenou na sumu 350,- eur ako bežné výživné a 120,- eur na tvorbu úspor s tým, že matka za účelom tvorby úspor zriadi maloletému sporiaci účet vinkulovaný dosiahnutím plnoletosti dieťaťa. Zároveň súd upravil styk otca s maloletým počas štátnych sviatkov a školských prázdnin.

6. Uznesením tunajšieho súdu z 20.09.2023, č. k. 41P/33/2023-29, súd nariadil neodkladné opatrenie (na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany) a uložil matke povinnosť dočasne odovzdať maloletého do starostlivosti otca. Proti tomuto uzneseniu matka 25.09.2023 podala odvolanie, o ktorom doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté.

7. Maloletý je v školskom roku 2023/2024 žiakom IV. A triedy Základnej školy, Hlboká cesta 4, Bratislava.

8. Z emailovej komunikácie medzi rodičmi z 21. a 22.09.2023 vyplýva, že otec upovedomil matku o tom, že s maloletým mieni vycestovať na P., kde vykonáva štátnu službu ako veľvyslanec a maloletý bude dočasne navštevovať anglofónnu súkromnú školu v R.. Zároveň požiadal matku o súhlas s vycestovaním maloletého z územia Slovenskej republiky. Matka v odpovedi na predmetný email s uvedeným nesúhlasila, uviedla, že túto situáciu vyrieši sociálna kuratela a polícia preverí postup.

9. Listom z 22.09.2020, ktorý bol v rovnaký deň doručený aj Základnej škole, Hlboká cesta 4, Bratislava, ktorú maloletý navštevuje, otec požiadal o povolenie plnenia povinnej školskej dochádzky maloletým mimo územia Slovenskej republiky na obdobie od 25.09.2023 do termínu ďalšieho oznámenia. Názov a adresa školy v zahraničí: O. O. R., K. N. I. XA, R., W. of P.. Otec v žiadosti uviedol, že podpis matky nie je možné získať, žiadosť sa podáva na základe § 144a ods. 2 písm. c/ školského zákona, keďže vec neznesie odklad a zadováženie podpisu druhého rodiča je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou a je v najlepšom záujme dieťaťa.

10. Rozhodnutím riaditeľa Základnej školy, Hlboká cesta 4, Bratislava z 05.10.2023 bolo maloletému povolené plniť si povinnú školskú dochádzku v P. republike od 25.09.2023.

11. Termín dočasného vyslania otca maloletého na výkon funkcie mimoriadneho a splnomocneného veľvyslancu Slovenskej republiky bol stanovený na 15.04.2022.

12. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Neodkladné opatrenie možno v zmysle § 324 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nariadiť na návrh pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

16. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

17. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

18. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

19. Z citovaného ustanovenia (§ 329 ods. 1 prvá veta CSP) ako aj zo samotného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie rozhodnutia vo veci samej. Nemožno ho však vydať iba na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa prostredníctvom neodkladného opatrenia má poskytnúť ochrana ako aj o potrebe bezodkladnej úpravy pomerov. Navrhovateľ preto musí už v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia opísať rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísať skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva (§ 326 CSP).

20. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o úpravu bezprostredne dotýkajúcu sa záujmov maloletých detí, (ktorým sa priznáva osobitný stupeň ochrany), avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, bez vykonania riadneho dokazovania, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, výživa, či dokonca zdravie alebo život maloletého vážne ohrozené.

21. S poukazom na citované zákonné ustanovenia, vyhodnotiac zistené okolnosti súd dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia je nedôvodný, nakoľko nebola v konaní osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov maloletého.

22. Po zvážení všetkých skutočností, ktoré otec vo svojom návrhu uviedol, ako aj tých, ktoré vyplynuli z celého obsahu spisu, dospel súd k záveru, že v danom prípade neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako otec žiadal na základe jeho návrhu nariadiť, a ktoré vyžaduje právna úprava uvedená v odsekoch vyššie. Súd v danom prípade nemal za osvedčenú a ani z obsahu spisu nezistil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov maloletého otcom navrhovaným rozhodnutím súdu o nahradení súhlasu matky s vycestovaním maloletého s otcom do P. republiky formou neodkladného opatrenia, čo by mohlo mať nenávratné následky.

23. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

24. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

25. Z ustanovenia § 35 Zákona o rodine vyplýva, že ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, a to najmä aj s vysťahovaním maloletého dieťaťa do cudziny, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Z tejto formulácie zákonného ustanovenia je zrejmé, že o bežných záležitostiach týkajúcich sa maloletých detí je oprávnený rozhodovať každý z rodičov samostatne aj bez súhlasu druhého rodiča. Len ak ide o podstatnú vec, je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s úkonom zastupujúceho rodiča súhlasí a pokiaľ by rodič vyslovil nesúhlas, potom by boli dané podmienky pre rozhodnutie súdu podľa § 35 Zákona o rodine. Rodičia sú pri výkone svojich práv a povinností zásadne rovnoprávni a určenie miesta a spôsobu trávenia času rodiča s dieťaťom nie je viazané na súhlas druhého rodiča. Zjednodušene povedané, žiaden z rodičov nepotrebuje súhlas druhého rodiča, prípadne súdu na krátkodobé vycestovanie s deťmi do cudziny. Toto neplatí ak ide o dlhodobejšie alebo trvalé vycestovanie maloletého dieťaťa do cudziny. Na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že neboli splnené ani zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom otca, pretože práva a oprávnené záujmy účastníkov konania, a to predovšetkým maloletého C. neboli bezprostredne ohrozené. Otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že matka súhlas s vycestovaním maloletého odmietla udeliť, avšak následne v podaní z 09.10.2023 otec uviedol, že matka sa vzdala odvolania voči rozhodnutiu riaditeľa základnej školy o povolení plniť školskú dochádzku maloletým v P. republike.

26. Súd má za to, že v danom prípade nejde o vec, kde povaha veci pripúšťa nariadiť neodkladné opatrenie totožného obsahu ako výrok vo veci samej, nakoľko neodkladným opatrením by bol navodený stav, ktorý je svojím charakterom nezvratný. Navyše, vzhľadom na jeho zásadný dopad na pomery maloletého dieťaťa, nie je možné nariadiť takéto neodkladné opatrenie bez vykonania riadneho dokazovania za účelom zistenia skutočného stavu veci, vrátane zistenia názoru maloletého (§ 38 CMP) a vyjadrenia matky, nehovoriac o tom, že matka sa voči uzneseniu, ktorým bol maloletý dočasne odovzdaný do starostlivosti otca, odvolala (o odvolaní nie je doposiaľ právoplatne rozhodnuté). Súd rozumie pracovným povinnostiam otca, avšak nemôže ich uprednostňovať pred záujmom maloletého a bez vykonania riadneho dokazovania, vyjadrenia matky, rozhodnúť neodkladným opatrením o nahradení jej súhlasu s vycestovaním maloletého na P..

27. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /odvolacie dôvody/ a čoho sa odvolateľ domáha /odvolací návrh/ (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe (§ 125 ods. 1 CSP). Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).